

Workshopkit volwassenheidsmodel.

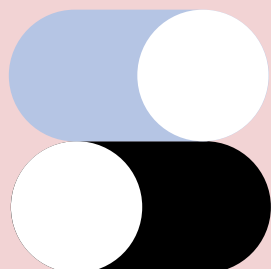
Samen naar de volgende fase in XR,
ter versterking van de onderwijskwaliteit

Workshopkit volwassenheidsmodel.

Samen naar de volgende fase in XR,
ter versterking van de onderwijskwaliteit

Op deze uitgave is de Creative Commons Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0-licentie van toepassing. Maak bij gebruik van dit werk vermelding van de volgende referentie: M. Compagnie en C. Kamphuis, Workshopkit volwassenheidsmodel. Utrecht: Npuls.

Inhoudsopgave

Over deze tool	5
Sessie 1 Jezelf plotten op het Framework XR	8
Sessie 2 Richting bepalen	10
Sessie 3 Route uitstippelen	12
Sessie 4 Verscherpen & verbinden	14
Sessie 5 Roadmap bepalen	16
Bijlagen Bijlage 1 – Voorbereiding: De 7S-scan als startpunt	19

Over deze tool

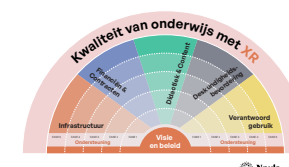
Waar gebruik ik het voor?

Deze tool gebruik je om **gestructureerd en met draagvlak te bepalen waar je als onderwijsinstelling staat op het gebied van XR** (Extended Reality). De tool helpt bij het in kaart brengen van de stappen die nodig zijn om XR duurzaam en strategisch te verankeren binnen jouw onderwijsinstelling. Het gaat hier om XR als onderwijsleertechnologie die kan bijdragen aan het verhogen van de onderwijskwaliteit. Deze tool is gebaseerd op het Framework XR met bijbehorend volwassenheidsmodel.

Hoe ziet het proces eruit?

Het volledige proces bestaat uit vijf gefaciliteerde sessies van elk 2 uur, verspreid over vijf dagdelen. Zie de afbeelding hieronder voor een overzicht:

De basis

Sessie 1

Jezelf plotten op het Framework

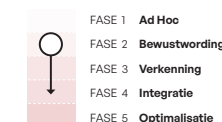
Bepalen in welke fase de instelling nu staat per aandachtsgebied van het Framework.

Sessie 2

Richting bepalen

Bepalen in welke fase de instelling wil staan over 1,5 à 2 jaar per aandachtsgebied van het Framework.

Sessie 3

Route uitstippelen

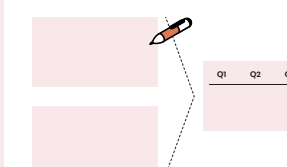
Formuleren van concrete acties en deze in de tijd plaatsen.

Sessie 4

Verscherpen & verbinden

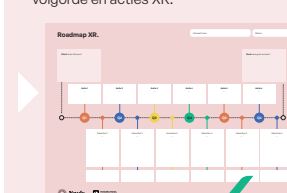
De tijdlijnen samenbrengen, overlap reduceren en prioriteren.

Sessie 5

Acties XR bepalen

(sessie alleen voor facilitator)
Eindresultaat aanscherpen: eigenaarschap, volgorde en acties XR.

Er zijn vier sessies met de gehele groep. De laatste sessie is alleen bedoeld voor de facilitator. De aanpak is gebaseerd op een *good practice* van de Hogeschool Rotterdam en is door Npuls doorontwikkeld om breed inzetbaar te zijn in het onderwijs. In elke sessie staat een stap centraal:

1. **Sessie 1 – Jezelf plotten op het Framework XR**
Bepalen in welke fase de instelling nu staat per aandachtsgebied van het Framework XR.
2. **Sessie 2 – Richting bepalen**
Bepalen in welke fase de instelling wil staan over 1,5 à 2 jaar per aandachtsgebied van het Framework XR.
3. **Sessie 3 – Route uitstippelen**
Formuleren van concrete acties en deze in de tijd plaatsen.
4. **Sessie 4 – Verscherpen & verbinden**
De tijdlijnen samenbrengen, overlap reduceren en prioriteren.
5. **Sessie 5 – Roadmap bepalen**
(sessie alleen voor facilitator)
Eindresultaat aanscherpen: eigenaarschap, volgorde en roadmap.

Elke sessie bouwt voort op de vorige en resulteert in een steeds concreter plan van aanpak.

Voorwaarden

Om dit proces succesvol te doorlopen, zijn er enkele belangrijke randvoorwaarden:

De juiste mensen aan tafel

- Zorg voor brede vertegenwoordiging vanuit de zeven aandachtsgebieden van het Framework XR.
- Voorbeelden: product owner, applicatiebeheerder, informatiemanager, onderwijsadviseur, onderwijskundige, beleidsmaker, docenten, professionaliseringscoördinator, privacy officer, inkoopadviseur etc.
- Minimaal één deelnemer met mandaat (bijv. CvB-lid, IT-directeur of beleidsverantwoordelijke).

Commitment en continuïteit

- Deelnemers nemen bij voorkeur deel aan het volledige traject.
- Tijdsinvestering: vier of vijf sessies van elk 2 uur.

Een facilitator met inhoudelijke kennis

- De facilitator is bekend met het volwassenheidsmodel én met de interne context van de onderwijsinstelling.

- Deze persoon bewaakt het proces en zorgt dat sessies effectief, neutraal en met oog voor ieders perspectief verlopen.

Let op: De kwaliteit van het eindresultaat is sterk afhankelijk van de samenstelling van de groep en het commitment van deelnemers. Zorg dus dat er voldoende voorbereiding is op het betrekken van de juiste mensen.

Waarom deze aanpak werkt

Door in korte, gestructureerde sessies gezamenlijk te werken aan een gedeeld beeld én een uitvoerbaar plan, vergroot je:

- Het draagvlak in de organisatie;
- De samenhang tussen onderwijs, beleid en onderwijstechnologie;
- De kans op een succesvolle implementatie/inbedding van XR.

Of je nu net begint met XR of al gevorderd bent: dit model helpt om gefaseerd, strategisch en realistisch te groeien.

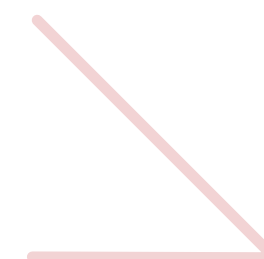
Wat heb je nodig?

- Grote (kleuren)prints van het [Framework XR](#) op A3-formaat.
- Het volwassenheidsmodel: [printversie](#) en/of [interactieve PDF](#).
- De actielijst om stap voor stap naar de volgende fase te gaan: [printversie](#) en/of [interactieve PDF](#).
- [Placemat acties XR](#).
- [Roadmap XR](#).

Per sessie staat beschreven wat je nodig hebt.

Optionele voorbereiding: McKinsey 7S-scan

Het McKinsey 7S model raden we aan als optionele voorbereiding. Het is een waardevolle verkennende stap vóór de start van het XR-volwassenheidstraject. Deze voorbereiding bestaat uit 1-op-1 gesprekken met sleutelfiguren uit de organisatie, gebaseerd op het McKinsey 7S model. Bekijk het doel, waarom wel/niet de 7S-scan en het stappenplan van de 7S-scan in *Bijlage 1*.

Sessie 1

Jezelf plotten op het Framework XR

Mocht je gebruik hebben gemaakt van het 7S-model, dan heb je nu waarschijnlijk een scherp beeld van hoe XR binnen de organisatie is verweven op het gebied van de 7S-en. Dit geeft inzicht in waar de organisatie staat, maar ook in mogelijke versnellers en blokkades – juist ook die zich buiten de formele kaders bevinden. Voor de facilitator vormt dit een stevige basis om het volwassenheidsmodel op een doordachte en contextgerichte manier in te zetten, maar zonder kan het ook. In deze sessie komen de benodigde perspectieven bij elkaar.

Doel van de sessie

- Kennismaking tussen de deelnemers van het volwassenheidstraject.
- Gezamenlijk in kaart brengen waar de onderwijsinstelling momenteel staat op elk van de zeven aandachtsgebieden van het volwassenheidsmodel.

Benodigdheden

- Grote (kleuren)prints van het Framework XR op A3-formaat (voor iedereen een + een extra als overzichtsveld voor de hele groep).
- Het volwassenheidsmodel: printversie en/of interactieve PDF.
- Stiften/markers/pennen.

Stappen sessie 1 (2 uur)

1. Start van de sessie: kennismaking (5 min)

Doel: mensen leren elkaar (inhoudelijk) kennen en begrijpen elkaars perspectief.

Vorstelvorm (voorbeeld):

Laat iedereen kort vertellen: Wie ben je? Waar houd je je dagelijks mee bezig? Wat is jouw relatie tot XR?

2. Uitleg volwassenheidsmodel en dit volwassenheidstraject (5 min)

- Eventueel: uitleg uitkomst 7S-scan toelichten.
- Leg het doel van het volwassenheidsmodel uit.
- Laat de aandachtsgebieden en fasen zien.

- Leg dit volwassenheidstraject en de bijbehorende sessies uit.
- Leg uit dat niemand “alles hoeft te weten”, maar dat de kracht zit in het samenbrengen van perspectieven.

3. Plot jezelf (1 uur en 45 min – 15 min per aandachtsgebied)

Iedereen gaat alleen (of in duo's) aan de slag met een geprinte versie van het Framework XR. Daarna wordt elk aandachtsgebied plenair besproken. Je volgt nu per aandachtsgebied deze stappen:

1. Individueel / in duo's (5 minuten):

Laat iedereen in **5 minuten** bepalen waar zij vinden dat de onderwijsinstelling op dit moment staat binnen het aandachtsgebied. Gebruik hiervoor de fase-omschrijvingen per aandachtsgebied (het volwassenheidsmodel) als leidraad. Laat iedereen visueel aangeven in welke fase zij de onderwijsinstelling vinden staan door een markering op het A3-vel. Laat ruimte voor twijfel en nuance: tussenfasen zijn prima (bijvoorbeeld fase 2,5 of tussen fase 1 en 3 kan ook).

2. Plenair (10 minuten):

Hang de A3-vellen van iedereen op of leg ze bij elkaar. Bespreek in **10 minuten** plenair per aandachtsgebied: Wat valt op? Waar zitten overeenkomsten of verschillen? Noteer deze en bepaal gezamenlijk voor dat aandachtsgebied in welke fase de onderwijsinstelling zich **nu** bevindt. Markeer deze gezamenlijke positie op het overzichtsveld.

Herhaal deze twee stappen steeds voor elk van de zeven aandachtsgebieden. Zo werk je het Framework XR gestructureerd en per aandachtsgebied door.

5. Afronding en reflectie (5 min)

- Reflecteer op het proces: Wat viel op? Wat verraste je? Wat ging er goed en wat kan beter?
- Benadruk dat deze sessie de basis legt voor gerichte vervolgstappen in sessie 2 (richting bepalen).
- Vraag deelnemers na te denken over de vraag: “Waar willen we over 1,5 à 2 jaar staan?”

► **Belangrijk:** bewaar het overzichtsveld waarop jullie gezamenlijk de fasen per aandachtsgebied hebben bepaald. Deze heb je nodig voor sessie 2!

Resultaat na sessie 1

- Gezamenlijk beeld van de huidige fase per aandachtsgebied.
- Bewustzijn van verschillen in perspectief.
- Visuele startpositie als basis voor volgende stappen.

Sessie 2

Richting bepalen

Doel van de sessie

- Bepalen waar de onderwijsinstelling per aandachtsgebied over 1,5 à 2 jaar wil staan.
- Inzicht krijgen in wat er al is en wat nog ontbreekt.
- Gezamenlijke richting bepalen.

Benodigdheden

- Het bewaarde overzichtsveld met de gezamenlijk bepaalde huidige fase per aandachtsgebied (resultaat uit sessie 1). Iedere deelnemer heeft hiervan een kopie nodig + een extra als overzichtsveld voor de hele groep.
- Het volwassenheidsmodel: printversie en/of interactieve PDF.
- Stiften/markers/pennen.
- Extra belangrijk voor deze sessie: Zorg dat per aandachtsgebied iemand aanwezig is met inhoudelijke expertise en zorg dat iemand met strategisch overzicht betrokken is (bijv. IT-directeur of beleidsadviseur).

Stappen sessie 2 (2 uur)

1. Terugblik & leesmoment (10 min)

- Herinner kort aan de uitkomsten van sessie 1: wat hebben we gedaan en waar staan we nu?
- Geef deelnemers **5 minuten** de tijd om het volwassenheidsmodel weer door te nemen (tip: laat ze voornamelijk focussen op de aandachtsgebied(en) waar zij inhoudelijk het meeste mee te maken hebben).

2. De richting bepalen per aandachtsgebied (1 uur en 45 min – 15 min per aandachtsgebied)

Pak het Framework XR erbij met de bepaalde huidige fase per aandachtsgebied. Iedereen gaat eerst alleen (of in duo's) aan de slag en daarna wordt elk aandachtsgebied plenair besproken. Je volgt nu per aandachtsgebied deze stappen:

1. Individueel / in duo's (5 minuten):

Bekijk waar de instelling nu staat in dat aandachtsgebied. Pak het volwassenheidsmodel erbij en neem **5 minuten** de tijd om jezelf af te vragen: Waar willen we staan over 1,5 à 2 jaar? Laat iedereen visueel op het Framework XR aangeven in welke fase zij willen dat de onderwijsinstelling over 1,5 à 2 jaar wil staan (door een markering op het A3-vel).

2. Plenair (10 minuten):

Hang de A3-vellen van iedereen op of leg ze bij elkaar. Bespreek in **10 minuten** plenair per aandachtsgebied: Wat is realistisch, passend bij de context en strategie van de instelling? Bepaal gezamenlijk voor dat aandachtsgebied: **“Hier willen we naartoe”**. Markeer deze gezamenlijke positie op het overzichtsveld.

Herhaal deze stappen steeds voor elk van de zeven aandachtsgebieden. Zo werk je het Framework XR gestructureerd en per aandachtsgebied door.

Tip: Maak aantekeningen. Houd tijdens het gesprek in het achterhoofd welke tussenstappen of acties nodig zijn, denk aan een tijdlijn in blokken van ± 3 maanden. Mochten er al ideeën voor concrete acties of stappen ontstaan, noteer deze. Dit kun je goed gebruiken voor sessie 3.

3. Afronding & reflectie (5 min)

- Wat viel op in het gesprek?
- Waar is veel beweging of energie op?
- Waar zijn nog twijfels of afstemmingsvragen?

Resultaat na sessie 2

- Richting per aandachtsgebied is bepaald: waar willen we naartoe binnen 1,5 à 2 jaar?
- Basis voor realistische vervolgstappen (sessie 3).

Sessie 3

Route uitstippelen

Doel van de sessie

- Concrete vervolgstappen bepalen om van de huidige fase (bepaald in sessie 1) naar de gewenste fase (bepaald in sessie 2) te komen.
- Inzicht krijgen in wat er nodig is per aandachtsgebied én in welke volgorde.
- Eerste versie maken van een gestructureerd en realistisch plan.

Benodigdheden

- Het overzichtsveld met huidige én gewenste fase per aandachtsgebied (resultaat sessie 2).
- Het volwassenheidsmodel: printversie en/of interactieve PDF.
- De roadmap per aandachtsgebied: geprint (op A3 of groter) en/of online.
- De actielijst om stap voor stap naar de volgende fase te gaan: printversie en/of interactieve PDF.
- Stiften/markers/pennen en post-its.

Stappen sessie 3 (2 uur)

1. Terugblik & voorbereiding (10 min)

- Herinner aan het gezamenlijke startpunt (sessie 1) en het toekomstbeeld (sessie 2).
- Leg uit dat we nu de brug gaan bouwen: Wat moet er gebeuren om daar te komen?
- Iedere groep werkt zelfstandig aan alle 7 aandachtsgebieden en bouwt een eigen tijdlijn met acties.

2. Van ambitie naar actie (1 uur en 45 min – 15 min per aandachtsgebied)

Verdeel de deelnemers in maximaal drie groepen. Overhandig de geprinte versie van de roadmap of deel het online bestand. Per aandachtsgebied volgen de groepen deze stappen:

1. Analyseer het verschil

Bekijk voor het aandachtsgebied de huidige én gewenste fase. Gebruik de fase-omschrijvingen van het volwassenheidsmodel als input. Noteer wat er al aanwezig is, en wat nog ontbreekt om de gewenste fase te bereiken.

2. Welke acties zijn nodig?

Bepaal voor het aandachtsgebied welke concrete acties uitgevoerd moeten worden om het gat te overbruggen. Gebruik hiervoor de actielijst ter inspiratie. Gebruik post-its om de acties op te schrijven (of type in het online bestand).

3. Orden acties op een tijdlijn

Plak of type de acties in een tijdlijn van 1,5 à 2 jaar (bijv. verdeeld per kwartaal).

Denk aan een logische volgorde:

- Wat moet eerst? Zijn bepaalde acties voorwaardelijk voor andere?
- Zit er een volgorde in de aandachtsgebieden? (bijv. eerst visie & beleid, dan infrastructuur of ondersteuning?)

4. Vastleggen & voorbereiden op delen

Zorg dat de roadmap duidelijk zichtbaar is voor het aandachtsgebied. Benoem eventuele onduidelijkheden of randvoorwaarden die nog opgehaald moeten worden.

Herhaal deze stappen steeds voor elk van de zeven aandachtsgebieden. Zo werk je het Framework XR gestructureerd en per aandachtsgebied door.

3. Afronding & reflectie (5 min)

- Bespreek: Wat viel op? Waar zit al veel helderheid? Waar is nog afstemming nodig?
- Benoem dat deze roadmaps verder worden aangescherpt en samengevoegd in sessie 4.

Resultaat na sessie 3

- Maximaal drie versies van een eerste roadmap per aandachtsgebied met concrete acties.
- Inzicht in noodzakelijke stappen en afhankelijkheden tussen acties en aandachtsgebieden.
- Basis voor sessie 4: prioriteren, afstemmen tussen groepen en eigenaarschap toewijzen.

Sessie 4

Verscherpen & verbinden

Doel van de sessie

- De drie roadmaps uit sessie 3 samenvoegen tot één gezamenlijke roadmap.
- Overlap herkennen, acties samenvoegen en concretiseren.
- Gezamenlijk acties formuleren en prioriteiten bepalen.

Benodigdheden

- Het overzichtsveld met huidige én gewenste fase per aandachtsgebied (resultaat sessie 2).
- De drie tijdlijnen (resultaat uit sessie 3).
- Een extra roadmap per aandachtsgebied: geprint (op A3 of groter) en/of online als overzicht voor de hele groep.
- Het volwassenheidsmodel: printversie en/of interactieve PDF.
- De actielijst om stap voor stap naar de volgende fase te gaan: printversie en/of interactieve PDF.
- Stiftten/markers/pennen.

Stappen sessie 4 (2 uur)

1. Doel uitleggen (5 min)

Leg het doel van deze sessie uit: alles samenbrengen in één roadmap.

2. Per aandachtsgebied: acties samenvoegen en concretiseren (1 uur en 45 min – 15 min per aandachtsgebied)

Loop per aandachtsgebied de acties en roadmap van de groepen gezamenlijk na en gebruik onderstaande stappen en helpende vragen om deze acties samen te voegen tot één gezamenlijke, realistische roadmap. Schrijf de uiteindelijke acties op post-its en plak ze in de roadmap (of type in het online bestand).

Wat valt op?

- Welke acties komen in elk van de groepen terug?
- Waar zitten verschillen of tegenstrijdigheden?
- Kun je soortgelijke acties samenvoegen tot één scherpere actie?

Wat moet echt gebeuren?

Als je dit aandachtsgebied wil verbeteren:

- Wat is dan de eerste, minimale stap?
- Wat moet klaar zijn vóór iets anders kan starten?
- Wat mag eventueel later?

Kun je het concreter maken?

- Kun je de actie formuleren als een zin die begint met een werkwoord? (Bijv. 'Ontwikkelen van een format voor XR-lessen' i.p.v. 'Format')
- Wie moet dit gaan doen? (input voor sessie 5)
- Is het resultaat van de actie meetbaar of controleerbaar?

Waar zet je de actie op de tijdlijn?

- In welk kwartaal zou deze actie idealiter plaatsvinden?
- Wat komt ervoor? Wat komt erna?
- Zit er samenhang met acties uit andere aandachtsgebieden?

Herhaal deze stappen voor alle aandachtsgebieden. Werk met de overzichts-roadmap.

3. Afronding & reflectie (10 min)

- Wat valt op als je naar de totale roadmap kijkt?
- Zijn er nog gaten, dubbelingen of onduidelijkheden?
- Wat vraagt nog besluitvorming of afstemming op hoger niveau?
- Geef aan dat deze roadmap het startpunt is voor sessie 5: de roadmap bepalen.
- Dit was de laatste sessie met de gehele groep. Sessie 5 wordt alleen door de facilitator / hoofdverantwoordelijken uitgevoerd.

Resultaat na sessie 4

- Eén gestructureerde overzichts-roadmap met concrete acties per kwartaal, per aandachtsgebied.
- Samengevoegde acties uit de groepen, versimpeld en concreet gemaakt.
- Toegewezen eigenaarschap per actie.
- Basis voor sessie 5: eigenaarschap, planning & borging, welke wordt uitgevoerd door de facilitator.

Sessie 5

Roadmap bepalen

Doel van de sessie

- De overzichts-roadmap uit sessie 4 aanscherpen tot een heldere roadmap.
- Acties logisch groeperen, stroomlijnen en toewijzen aan rollen/functies.
- Voorbereiden op het schrijven van het uitvoeringsplan.

Deelnemers

- Alleen facilitator / hoofdverantwoordelijken (bijv. projectleider, beleidsadviseur, ICT, leidinggevenden).

Benodigdheden

- Roadmap met acties per aandachtsgebied (resultaat sessie 4).
- Overzicht van functies/rollen binnen de onderwijsinstelling.
- De roadmap XR: geprint (op A3 of groter) en/of online.

Stappen sessie 5 (2 uur)

1. Acties hergroeperen (60 min)

- Zijn de acties helder en voldoende concreet?
- Wat kan worden samengevoegd of geschrapt?
- Wat is essentieel, wat ondersteunend?
- Welke volgorde is logisch?

2. Eigenaarschap koppelen (45 min)

- Per actie of aandachtsgebied: wie is verantwoordelijk (functie/rol)?
- Is er mandaat, capaciteit en draagvlak?
- Noteer eigenaars onder de acties op de roadmap.

3. Afronding (15 min)

- Klopt het tempo en de opbouw van de roadmap?
- Zijn er knelpunten of onduidelijkheden?
- Wat moet nog worden afgestemd met wie?

Resultaat na sessie 5

- Versimpelde, realistische roadmap met acties op hoofdlijnen.
- Per actie is duidelijk wie de trekker is.
- Heldere input voor het uitvoeringsplan en besluitvorming op stuurgroep niveau.
- Koppel de nieuwe roadmap terug aan de projectgroep.
- Leg de roadmap ter feedback voor aan de stuurgroep (of het betreffende organisatie-onderdeel dat daarover gaat).

Bijlagen

Bijlage 1 – Voorbereiding: De 7S-scan als startpunt

Waarom een 7S-scan?

Het McKinsey 7S model kan een waardevolle verkennende stap zijn vóór je start met het XR-volwassenheidstraject. Deze fase bestaat uit 1-op-1 gesprekken met sleutelfiguren uit de organisatie, gebaseerd op het 7S-model.

Het doel:

- Inzicht krijgen in hoe XR nu in de organisatie verweven is op het gebied van strategie, structuur, systemen, personeel, vaardigheden, stijl en gedeelde waarden.
- Zicht krijgen op versnellers en blokkades, ook buiten het zicht van formele werkgroepen.
- Voor de facilitator: een stevige basis om het volwassenheidsmodel doordacht te kunnen begeleiden, afgestemd op de context van de instelling.

Wanneer wel, wanneer niet?

- Aanrader als je nog geen goed beeld hebt van de organisatie, of als er complexiteit, versnippering of onduidelijkheid is over rollen en visie op XR.
- Minder noodzakelijk als er al een helder mandaat, structuur en betrokken kernteam is.

Het is dus niet verplicht, maar wel sterk aan te raden als er weinig overzicht is of als de organisatie net start met XR. De scan vormt de onderlegger voor het vervolgtraject: het plaatsen van de organisatie in het XR-volwassenheidsmodel en het bepalen van realistische ontwikkelstappen.

Stappenplan – 7S-scan op basis van 1-op-1 gesprekken

Stap 1: Voorbereiding – Stakeholders identificeren

- Breng de relevante rollen in kaart: beleidsmakers, IT, security/privacy, docenten, XR-pioniers, inkoop, facilitair, ondersteuners.
- Selecteer circa 7-12 personen verspreid over die domeinen. Kies zowel strategische als operationele perspectieven.
- Licht het doel van de gesprekken vooraf toe: “geen beoordeling, maar beeldvorming ter voorbereiding op een ontwikkeltraject rond XR.”

Stap 2: Gespreksformat aan de hand van het 7S-model

Gebruik onderstaande vragenlijst als leidraad voor de gesprekken. Elke vraag correspondeert met één van de 7 elementen van het McKinsey-model.

7S	XR-contextuele vragen
Strategie	Hoe past XR in de bredere innovatie- of digitaliseringsstrategie van de instelling? Is er al visie of beleid op XR? Hoe belangrijk wordt XR geacht in relatie tot andere digitale technologieën? Welke termijnvisie is er op XR (bijv. 1 jaar, 3 jaar, 5 jaar)?
Structuur	Wie is nu formeel of informeel verantwoordelijk voor XR-ontwikkelingen? Zijn er overlegstructuren of projectgroepen? Welke afdelingen of teams houden zich momenteel bezig met XR? Hoe is de samenwerking tussen onderwijs, IT, beleid, inkoop en innovatie op XR-vlak?
Systemen	Welke systemen of processen bestaan er voor inkoop, beheer, training, gebruik en evaluatie van XR? Zijn er bestaande werkprocessen aangepast voor XR-gebruik?
Stijl (leiderschap)	Hoe kijkt het bestuur/directie naar XR? Wordt experimenteren gestimuleerd? Hoe wordt innovatie aangestuurd? Hoe wordt er binnen de organisatie leidinggegeven aan digitale innovatie of XR?
Staf (personeel)	Zijn er functies of mensen die expliciet XR ondersteunen (technisch, onderwijskundig)? Zijn rollen helder? Zijn er mensen (formeel of informeel) die als ambassadeurs optreden? Worden docenten en ondersteuners gefaciliteerd in tijd om aan XR te werken?
Skills (vaardigheden)	Welke competenties zijn er al in huis op het gebied van XR, VR/AR-didactiek, ontwerp, IT, ethiek, privacy? Wat ontbreekt? Zijn er trainingen, workshops of leertrajecten beschikbaar over XR? Wordt XR-didactiek al ingezet in opleidingen of onderwijsmateriaal?
Shared values (waarden)	Wat leeft er binnen de organisatie over technologie in het onderwijs? In hoeverre wordt XR gezien als iets dat past bij de missie en waarden van de instelling? Wordt XR verbonden aan thema's zoals inclusief onderwijs, toekomstbestendigheid, of praktijkgericht leren?

**Gebruik deze vragen flexibel, afhankelijk van de rol van de gesprekspartner.*

Stap 3: Gesprekken voeren (1-op-1, 45–60 min per persoon)

- Creëer een veilige setting; benadruk dat het gaat om beeldvorming, niet om beoordeling.
- Vat antwoorden samen tijdens het gesprek (eventueel op een invulformulier).
- Vraag door op concrete voorbeelden en ervaringen.

Stap 4: Analyse & synthese

- Werk de gesprekken uit in een overzicht per “S”.
- Gebruik een scoringsmodel (bijv. 1–5) of stoplicht (groen = op orde, geel = aandachtspunt, rood = urgent).
- Benoem spanningen, blinde vlekken of inconsistenties. Voorbeeld: sterke strategie, maar zwakke structuur of ontbrekende vaardigheden.
- Voeg waar mogelijk citaten toe om het verhaal tastbaar te maken.

**Onderwijs
bewegen.**